

Voorkom koolmonoxide- vergiftiging (CO)

Meer informatie
of andere folders
uit deze serie?

Ga naar de
brandweerkazerne
bij u in de buurt
of kijk op
www.brandweer.nl

Bij koud weer doen we vanalles om er behaaglijk bij te zitten. Soms loopt dit verkeerd af. Nog elk jaar overlijden mensen door de combinatie van een slecht onderhouden gastoestel en onvoldoende ventilatie.

Bij een onvolledige verbranding van bijvoorbeeld aardgas, hout of kolen ontstaat koolmonoxide (CO). Dit is een zeer giftig gas dat 250 maal sneller in het bloed wordt opgenomen dan zuurstof. CO-gas is een echte sluipmoordenaar; je ruikt of proeft het niet en je raakt snel bewusteloos. Leest u in deze folder hoe u koolmonoxidevergiftiging kunt voorkomen.

WEES ALERT OP DE SYMPTOMEN

Koolmonoxide wordt snel in het lichaam opgenomen. Het directe gevolg is onvoldoende zuurstoftransport naar de vitale organen. De eerste lichamelijke symptomen van koolmonoxidevergiftiging lijken griepverschijnselen: lichte hoofdpijn, misselijkheid, overgeven en vermoeidheid. Hoe groter de blootstelling, des te heviger de hoofdpijn. Ook krijgt men last van verwarring, slaperigheid en een versnelde hartslag.

(Bad)geisers, cv-installaties, gaskachels

Ongeacht welk apparaat, het moet het aardgas dat toegevoerd wordt, kunnen verbranden. Daar is zuurstof voor nodig. Is er te weinig zuurstof, dan is de verbranding niet volledig en vormt zich koolmonoxide. Indicaties van gevaar zijn:

- De vlam in de geiser, cv-installatie of kachel is oranje in plaats van blauw (zoals bij een goed afgesteld gastoestel) en hoger dan normaal.
- Door de vrijkomende waterdamp, die niet via de afvoer verdwijnt, beslaan de ramen.

Tegenwoordig zijn er ook zogenoemde gesloten geisers op de markt. Deze apparaten zorgen zelf voor voldoende zuurstof, zodat er nooit sprake kan zijn van koolmonoxidevorming.

Het jaarlijks laten controleren van uw geiser, cv-installatie of gaskachel door een erkend installateur is een goede preventieve maatregel. U kunt uw energiebedrijf tegen een vergoeding een veiligheidsonderzoek laten uitvoeren. Voor alle gastoestellen geldt: elk jaar onderhoud en een controle door een erkend installateur is van groot belang.

Ventilatie is essentieel

Een recent ongeval in een nieuwbouwwijk illustreert hoe belangrijk goede ventilatie is. De woning was nog maar een jaar oud en uitstekend geïsoleerd. Een centraal afzuigstelsel zorgde voor het afvoeren van de lucht uit de woning. Maar vanwege de kou stopten de bewoners, een jong gezin, de aanvoerbuĳ van frisse lucht dicht met een handdoek. In zo'n geval heeft de cv-ketel binnen een paar uur alle zuurstof uit de woning verbrand en wordt koolmonoxide gevormd. Het gezin kwam om het leven.

Vooraf in nieuwbouwwoningen is er door goede isolatie geen natuurlijke ventilatie (kieren en gaten) meer. Daarom mogen luchtaan- en -afvoer nooit worden afgesloten, ook niet in een zeer koude winter. Het afvoerkanaal moet schoon en in orde zijn, en er moet voldoende lucht worden toegevoerd.

Let ook op de afzuigventilator van de keuken en de centrale afzuiging van de keuken, wc en badkamer. Zorg ervoor dat de afvoer van de geiser op het gasafvoerkanaal is aangesloten en niet op het ventilatiekanaal.

Bij oudbouw komt men ook in de verleiding om bij extreme kou kieren en gaten met kranten of lappen dicht te stoppen. Er is dan geen enkele ventilatie meer. Ook het structureel dichtmaken van kieren en naden met behulp van kitafdichting en tochtstrips levert gevaar op wanneer er geen alternatief luchtaan- en -afvoersysteem voor in de plaats komt.

De schoorsteen

Vervuiling door vogelnesten, specie, stenen of een slechte kwaliteit van het schoorsteenkanal kan ertoe leiden dat het verstopt raakt. Ook door het stoken zelf kan een schoorsteenkanal dichtslippen. Is uw schoorsteen eenmaal verstopt, dan stromen de verbrandingsgassen rechtstreeks uw kamer in.

Worden er kolen, olie of hout gestookt, dan moet de schoorsteen ten minste eens per jaar worden geveegd. Gaat het om gas, laat de schoorsteen dan ieder jaar nazien en zo nodig vegen.

Informatie over aangesloten schoorsteenvegers in uw buurt vindt u bij de Algemene Schoorsteenvegers Patroons Bond, www.aspb.nl, info@aspb.nl, tel. (0497) 55 60 02.

Koolmonoxidemelder

Bij diverse doe-het-zelfzaken zijn koolmonoxidemelders verkrijgbaar. Bij een te hoog percentage koolmonoxide geeft de melder een luid alarm. Volg de montagevoorschriften goed op.

Voor meer informatie kunt u terecht bij uw plaatselijke brandweer en op www.brandweer.nl

In de serie 'Brand-veiligheidsinfo' zijn folders over de volgende onderwerpen beschikbaar:

Particulier

1. Rookmelders en brandblussers
2. Vluchten bij brand
3. Brandwonden: voorkomen en eerste hulp
4. Een veilige schoorsteen
5. Voorkom Koolmonoxide-vergiftiging (CO)
6. Doe het zelve en brandveiligheid
7. Op kamers en brandveiligheid
8. Brandpreventie voor ouderen
9. Brandpreventie op vakantie
10. Veilig omgaan met flessengas, barbecue en vuurkorf
11. Controlelijst brandveiligheid in woningen
12. Wat te doen na een brand?

Bedrijf – instelling

15. Gebruiksvergunningen
16. Bedrijfshulpverlening: veiligheid op de werkplek
17. Brand in uw bedrijf: het ontruimingsplan
18. Feestversiering? Het kan en moet veilig
19. Brandblussers op uw werkplek
20. Brandveiligheid op evenementen

Dit is een uitgave van de NVBR m.m.v. het Netwerk Communicatie Brandweer en Rampenbestrijding (COBRA) in samenwerking met het Netwerk Preventie (LNB)